

SOMMERPPRÆDIKEN om HÅB.

Odense valgmenighed d.5. august 2018

1.læsning: Mattæus 11, 7-15

---

evangelium: Mattæus 11, 16- 30

Når jeg i dag har valgt at læse hele det kapitel som vores evangelietekst er taget fra, (første del som første læsning og nu anden del) , så er det for at tage Jesus på ordet, altså tage alvorligt, hvad han siger. Eller tage Mattæus på ordet, og tage alvorligt, hvad det er han skriver og som han lader Jesus sige. Og for at kunne tage ord alvorligt - og tage et menneske alvorligt- så er vi nødt til at høre ordene i den sammenhæng, som de er en del af.

Vi ved selv, hvor irriterende det er, hvis man har sagt noget, og så en begynder at tale om det, men tager det ud af sin sammenhæng. Og især hvis det er et vredesudbrud. Hvis nu f.eks. man var blevet tosset over et eller andet eller skuffet eller vred eller ked af det, og havde sagt noget, og så den anden bagefter kun husker det, man havde sagt, og måske kun noget af det, men ikke, hvad der var gået forud, ja så føler man sig da først rigtig misforstået.

Jesus er jo vred. Og han skælder ud. Men når vi hører hele sammenhængen, så kan vi se, at han skælder ikke ud, for at kaste os væk og afslutte forholdet. Han skælder ikke ud for at skamme os ud. Eller for at forkaste os. Han skælder ud ligesom de gamle profeter, fordi han stadig tror, det nytter noget. Han har altså tillid til os. Og derfor ser jeg hans ord, som noget der vil

formane og få os til at tænke os om. For han tror, vi er i stand til det. Ellers ville han vel ikke gide blive vred. Der er stadig et forhold til os, som han vil bevare. Og der er et liv, som han tror, vi er i stand til at gøre bedre for hinanden.

Som en slags overskrift i dag vil jeg derfor sætte en linje fra et digt af Tomas Tranströmer:

”Skam dig ikke over at du er menneske, vær stolt!

Det er en linje fra et temmelig kendt digt, der hedder ”Romanske buer”, og som nogen af jer nok kender (og som jeg for et par år siden havde sat i kirkebladet.)

Skam dig ikke over at du er menneske, vær stolt!

Hvis man skammer sig, fordi man bliver udskammet, så er der ikke langt til, at man også føler sig forkeret og måske forkastet. Ikke god nok. Ikke duelig. Ikke værdig. Og det tror jeg ikke, er på færde her. Jeg ser Jesu ord som en vrede, hvor der ligger tillid. Til os, der skal høre det. Som om Jesus ville sige: ’tænk jer nu om. Tænk lige efter. Åbn jeres øjne og se.’

Og hvad er det så, vi skal se ? hvad er det vi skal åbne vores øjne for?

Vi skal åbne vores øjne for at se det gode, der sker omkring os. Alle de steder, hvor gud finder sted. Alle de steder, hvor kærlighed sker. Hvor skabelse af noget nyt og godt er på færde. (derfor nævnes de byer jo)

Og her synes jeg, der er noget, som vi kan genkende.

For tiden er vi nemlig så opfyldt af, hvad der kan gå galt. Og der er jo rigtig meget, der kan gå galt. Først og fremmest klimakrisen, som er på alle læber i denne tørre

sommer. Og dernæst uligheden mellem rige og fattige, der får de fattige til at forlade deres ubeboelige hjemegne. Og som den tredje lurende katastrofe: en finansverden, vi næsten ikke fatter, fordi det er så store tal og det virker som om det er ude af menneskers hænder. Så der er meget, der kan gå galt, hvis ikke vi sammen finder ud af at handle og opføre os på en helt anden måde i verden.

Men at tale om kriser og være urolige for dem, det er ikke det eneste, der er at sige. Hvis vi kun gør det, så falmer håbet lige så stille. Så er det som om, vi næsten ikke tør håbe på, at det kan gå godt og at der er en fremtid for vores børn og børnebørn.

Hvis vi ikke tør tro på en fremtid, så bliver vi langsomt magtesløse. Handlings-lammede. Småtriste. Og så kan der ske det, at vi vender os ind mod os selv, i de små cirkler, vi kan overskue, og hygger os. Skaber gode rammer – som det hedder - for os selv og de nærmeste. Men verden og jordens tilstand tror vi ikke, vi har nogen indflydelse på; - det nytter nok ikke noget, tænker man måske.

I de sidste par måneder er der kommet mindst 3 bøger, der netop sætter fingeren lige på det her ømme punkt; det, at vi ikke tør tro, at det nytter at ændre noget, fordi vi føler os afmægtige overfor så store problemer. Og jeg ser faktisk netop udgivelsen af den her slags bøger, som et lille håb. En opmuntring midt i elendighederne, der fortæller os, at vi godt kan. Og at vi skal åbne vores øjne for det.

Den ene bog er den, som Søren Pind ville give til de unge. Og den vil jeg bruge et par ord på. For den handler om det gode, der også sker. Og at det nytter. Det er Hans Rostling, en svensk læge og statistiker, der for flere år siden begyndte at sige: 'de nyheder, vi får, viser ikke verdens rigtige tilstand. Vi får hele tiden den ene eller den anden konflikt eller det ene eller det andet aktuelle problem smidt i hovedet. Men der er en global udvikling, som vores nyhedskanaler ikke giver sig tid til at fordybe sig i og fortælle os.' Og så fortæller han dem! Hans Rostling er ikke en juhu- jubelidiot, men hans ærinde er, at vi også skal have det at vide, der har ændret sig fra katastrofelignende tilstande til noget værdigt og levedygtigt. Til noget godt, simpelthen. F.eks. at der aldrig har været så mange piger, der går i skole i hele verden, som nu. Eller at der aldrig har været så få væbnede konflikter i verden, som nu. Eller at der aldrig har været så lidt vold overfor mennesker, som nu. Det er bare lidt af de fakta fra en mand, der arbejdede som læge over hele verden og også har arbejdet med statistik og formidling. Når jeg i dag trækker hans bog frem, Factfulness hedder den, så er det for at pege på, at der sker gode ting og at der er muligheder for at handle godt. Selv om vi kan blive næsten forblinded af de mange hurtige katastrofe-nyheder, så vi ikke tror det. Men måske forfalder til en form for håbløshed hvad angår verden og den globale virkelighed. Og det skal vi ikke. Som troende skal vi arbejde på at håbe - og hjælpe hinanden med at håbe. ”*Skam dig ikke over at du er*

menneske, vær stolt!” kunne man også sige her. For når vi dykker under og tænker: ’der er nok ikke nogen god fremtid for kloden’, så er det en slags tristhed, hvor der også er en form for skam; en skam over, at vi efterlader denne misère til vores efterkommere og en skam over at vi fristes til at lade stå til.

Men hvis vi tænkte om hinanden: ’jo, vær stolt over at være menneske. Sammen med alle de andre. For vi kan godt ændre. Det tager tid, det er med små skridt, det kræver noget af alle. Men ting kan ændres. Og noget, der så frygteligt ud, kan blive ændret til noget godt. Gud finder stadig sted, tror vi vel. Kærlighed finder sted.

I vores egen lille andegård kan vi jo bare tænke på hvordan vi behandlede børn for 100 år siden, eller arbejdere eller tyende eller soldater. Hvordan sult og snavs og udnyttelse også var en del af Danmarks og Skandinaviens dagligdag. Det blev ændret. Lidt efter lidt. Af mennesker, der håbede, - og med kamp, med stædighed og med stille ihærdighed.

Vi kan ikke lide at få skæld ud. Vi kan ikke lide at få at vide, at den måde vi opfører os på, er skadelig. Derfor er der mange, der ikke gider hører om f.eks. klimakrisen, for vi vil ikke bebrejdes.

Og dér ligner vi måske dem, som Jesus er vred på. Vi lukker jo også ørerne.

Men hvis vi nu vovede at tænke: Jesus skælder ikke ud for at skamme os ud eller for at forkaste os og afbryde

forholdet til os. Jesus er vred, fordi han stadig tror, at det nytter noget. Han har tillid til, at der kan ske ændringer. Den ændring, han begyndte, og som stadig er guds stædige arbejde i verden, det er, at vi ikke skal udstøde nogen. Alle er guds skabninger. Derfor spiser han med den tids udstødte – syndere og toldere. Og selvfølgelig bebrejder de andre ham det, for hvad har gud at gøre med dem? hvad laver gud hos udskudtet?

Igen passer Tranströmers enkle ord: *”skam dig ikke over at du er menneske, vær stolt!”* Uanset hvor afmægtige, vi kan synes vi er, eller hvor usle vi er til at klare tilværelsen eller hvor lidt, vi synes vi yder, så skal vi ikke skamme os. Vi skal have tillid.

Det er søndages evangelium i dag, synes jeg.

Og nu skal vi høre hele det lille digt: Romanske buer. 1997
Inde i den vældige romanske kirke stod turisterne tæt i halvmørket./ Hvælving gabende bag hvælving og intet overblik. / Nogle lysflammer blafrede./

*En engel uden ansigt omfavnede mig
og hviskede gennem hele kroppen:*

”Skam dig ikke over at du er menneske, vær stolt!

Inde i dig åbner hvælving sig bag hvælving i det uendelige.

Du bliver aldrig færdig, og det er som det skal være.”

Jeg var blind af tårer

og blev skubbet ud på den solsydende piazza

sammen med Mr og Mrs Jones, hr. Tanaka og Signora Sabatini

og inde i dem alle åbnede hvælving sig bag hvælving i det

uendelige. Tomas Tranströmer:

Amen.